

PAPER DETAILS

TITLE: HÜADK FOLKLOR ARSIVI DERLEME FISLERİ: SAMSUN-LADIK 1943

AUTHORS: Ahu KÖKSAL

PAGES: 489-532

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2918309>

HÜADK FOLKLOR ARŞİVİ

DERLEME FİŞLERİ: SAMSUN-LADİK 1943

Başvuru Tarihi: 25.11.2022 / Kabul Tarihi: 19.01.2023 / Özgün Makale

Ahu KÖKSAL¹

ÖZ

Muzaffer Sarısözen, Halil Bedi Yönetken ve Rıza Yetişen'den oluşan bir heyet tarafından 1943 yılında Samsun-Ladik yöresinden çeşitli türküler derlenmiştir. Bu çalışmada, söz konusu derleme gezisine ilişkin HÜADK (Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı) Folklor Arşivi'nde bulunan özgün el yazması derleme fişleri ve ilgili diğer yazılı arşiv belgeleri incelenmektedir. Söz konusu Arşiv'de, 1943 Samsun-Ladik derlemeleriyle ilgili 30 derleme fişinin mevcut olduğu tespit edilmiş; bu fişlerde, Samsun-Ladik derleme gezisi sırasında kayda alınan 33'ü sözlü 2'si çalgısal olmak üzere toplam 35 adet eser hakkında ayrıntılı bilgilere ulaşılmıştır. İncelemeler sonucunda, kaynak kişilerin çoğunun rençber ve enstitü öğrencisi olduğu görülmüştür.

Anahtar Sözcükler: Samsun-Ladik derlemeleri, Folklor arşivi, Ladik halk müziği

HUADK FOLKLORE ARCHIVE

COMPILATION FORMS: SAMSUN-LADİK 1943

ABSTRACT

In 1937, a committee consisting of Muzaffer Sarısözen, Halil Bedi Yönetken and Rıza Yetişen recorded various folk songs in the Samsun-Ladik region. This study examines the authentic manuscripts and other relevant written documents in the HUADK (Hacettepe University Ankara State Conservatory) Folklore Archive related to this field trip. In the archive, it was found that there are 30 compilation forms containing detailed information about 35 folk songs (33 vocal and 2 instrumental) recorded during this field trip. It was understood that most of these informants were plowmen and students.

Keywords: Samsun-Ladik field trip, Folklore archive, Ladik folk music

¹ Öğr. Gör. Dr., Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Müzik Bilimleri Bölümü Müzikoloji Anabilim Dalı,
E-posta: koksalahu@gmail.com
ORCID ID: 0000-0001-5813-0877

1. GİRİŞ

Bu çalışmanın amacı, 10-18 Temmuz 1943 tarihleri arasında Samsun'da gerçekleştirilmiş olan derleme gezilerinden 13 Temmuz 1943 tarihli Ladik derlemelerine ilişkin HÜADK Folklor Arşivi'nde² bulunan derleme fişlerinin incelenerek ayrıntılı bir şekilde ortaya çıkartılması, söz konusu geziye dair Arşiv'de yer alan diğer dokümanlarla derleme fişlerindeki eser bilgilerinin karşılaştırılması ve 10 Temmuz 1943 tarihli Ladik derlemelerine dair genel bir değerlendirme yapılmasıdır.

Bu amaç doğrultusunda, Arşiv'de muhafaza edilen yazılı belgeler arasında Samsun-Ladik derlemeleriyle ilgili olanlar tespit edilmiş ve söz konusu belgelerin orijinal nüshaları titizlikle incelenmiştir. Çalışmada mercek altına alınan söz konusu belgeler şunlardır:

- “*Samsun / 1943 / Plak No. 1139-1161 / Band No*³ / [Dosya No] 53⁴” başlıklı dosyada bulunan, el yazısıyla doldurulmuş, derlemelerin yer aldığı plak numaralarını gösteren yarım sayfalık liste⁵
- “*Samsun / 1943 / Plak No. 1139-1161 / Band No / [Dosya No] 53*” başlıklı dosyada bulunan, el yazısıyla doldurulmuş 30 adet derleme fişi⁶
- “*F. Arşiv'inin derlediği plaklar No: 3 983-1450*” başlıklı demirbaş defterinin 29, 30 ve 31. sayfalarında bulunan liste⁷
- “*Arşiv Derleme Plâkları Kataloğu: Şehirlerde ve Arşivde Derlenenler*” başlıklı klasörde bulunan liste⁸.

2. YÖNTEM

13 Temmuz 1943 tarihinde Samsun'un Ladik ilçesinde derlenen eserlerin listesi; okuyucuların çalışma içeriğine ulaşımını kolaylaştırmak amacıyla araştırmadaki sıra numarası, derleme fişi sıra numarası, eser başlıkları, eserlere ilişkin ses kayıtlarının Arşiv'deki yerini belirten plak

² Çalışmanın geri kalanında Arşiv olarak anılacaktır.

³ Samsun Dosyasında *Band No* karşısı boş bırakılmıştır.

⁴ 53 rakamının önünde bir açıklama bulunmamaktadır ancak diğer dosyalarla karşılaştırıldığında bunun Arşiv'deki sırayı gösteren dosya numarası olduğu anlaşılmaktadır.

⁵ HÜADK Folklor Arşivi. “*Samsun / 1943 / Plak No. 1139-1161 / Band No / [Dosya No] 53*”.

⁶ a.g.e.

⁷ HÜADK Folklor Arşivi. “*F. Arşiv'inin derlediği plaklar No: 3 983-1450*”.

⁸ HÜADK Folklor Arşivi. “*Arşiv Derleme Plâkları Kataloğu: Şehirlerde ve Arşivde Derlenenler*”.

numaraları ve eserlerin plaktaki yerleri ile birlikte, tek bir tablo içinde üçüncü bölümün başında sunulmuştur.

Derleme fişlerinde yer alan kaynak kişi bilgileri, eser sözleri ve derleme yorumlarına ilişkin bilgiler de yine üçüncü bölümde ele alınmıştır. Fişlerde yer alan her bir eser kendi adını taşıyan başlık altında tek tek incelenmiş ve bu inceleme, fişlerin dosyadaki sırası gözetilerek yapılmıştır.

Derleme fişlerinin düzeni ve derleyenler tarafından nasıl doldurulduğu Görsel 1'deki örnekte görülebilir:

T. C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
Devlet Konservatuarı Folklor Arşivi

Sayı : _____

DERLEME FİŞİ

Söyleyenin adı ve yaşı : Salih Çağlar 1925
Mesleği : Rençleri
Memleketi : vilâyeti Samsun kazası Ladik köyü Gereksa
Kimden, ne zaman, nerede öğrendiği : Eskiden, çocuklardan, köyde

Çalanın adı ve yaşı : _____
Mesleği : _____
Memleketi : vilâyeti _____ kazası _____ köyü _____
Kimden, ne zaman, nerede öğrendiği : _____

Parçanın adı : Kırmızı buğday
Alındığı yer ve tarih : 13-7-1943 Ladik
Plak numarası : 1148
Plakdaki yeri : B.3 (arktan Ekin havası Kızlar)

Parçanın kimler tarafından alındığı :
H.B.Y. M.S.S. R.Y.

PARÇANIN METNİ	DÜŞÜNCELER
Kırmızı buğday deneler yar bahçede öleneler yapraksız gül ararsan Kaynandaki memeler * * * Hoppoda memeler memeler * * * memeler baş kaldırır güneş mıyor düşmeler * * * Altından daraklıyım Gümüşten oraklıyım Bakışından bilsene Ben sana maraklıyım * * * Sarı çiçek diyecek Sevdiğim gül bilecek İnatlak garıvurak Bu gelecek güzele	Dejeme Dejeme

Görsel 1. Kırmızı Buğday adlı esere ilişkin derleme fişi

Görsel 1. 'de görülebileceği üzere derleme fişlerinde;

- fişin Arşiv'deki sıra numarası,
- söyleyen ve çalan kaynak kişilerin fotoğraflarıyla birlikte isim, yaş, meslek, memleket bilgileri ve söyledikleri ve/veya çaldıkları eseri nerede/kimden öğrendiklerine dair bilgiler,
- eserin adı, derlendiği yer ve tarih, kaydedildiği plak ve derleyenlere ait bilgiler,
- eser sözlü ise metni ve esere dair derleyenlerin düşünceleri yer almaktadır.

Zaman zaman derleme fişinin arka yüzü de notalar veya sözler için kullanılabilmektedir.

Derleme fişlerinde yer alan kaynak kişi ve/veya kişilere ilişkin bilgiler, “Kaynak Kişi Künyesi” başlıklı tablolarda sunulmuştur:

Tablo 1. Örnek: Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyad	
Yaş/Doğum Yılı	
Meslek	
Memleketi	
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	

Tabloya Ad Soyad yazılırken derleme fişindeki bilgiler doğrultusunda *söyleyen* hanesine yazılı isimler için (S), *çalan* hanesine yazılı isimler için (Ç) kısaltmaları kullanılmıştır. Birden fazla kaynak kişinin yer aldığı derleme fişlerinde, bilgiler arasına "," konulmuştur. Kaynak kişilerin yaşlarına dair bilgiler yaş, Miladi takvime göre doğum tarihi, Rumi takvime göre doğum tarihi olarak yazılabilmektedir. Bu durumlarda derleme fişindeki gösterim aynen korunmuştur. Sonuç kısmında kaynak kişilerin yaşları hesaplanırken Türk Tarih Kurumu'nun *Tarih Çevirme Kılavuzu* internet sitesinden⁹ yararlanılmıştır.

Derleme fişlerine sonradan kurşun kalemle yazılmış olan plak numaraları, *Derleme Fişlerinde Yer Alan Bilgiler* bölümünün girişindeki toplu tabloda verilmiştir.

Fişlerde yer alan tüm sözler ve notlar, herhangi bir düzeltme veya değişiklik yapılmadan kaydedildiği şekliyle aktarılmıştır.

⁹ <https://www.ttk.gov.tr/tarih-cevirme-kilavuzu/>

3. DERLEME FİŞLERİNDE YER ALAN BİLGİLER

Arşiv’de 53 dosya numarasıyla kayıtlı olan *Samsun-1943* klasöründe 87 adet derleme fişi bulunmakta ve bu fişlerden 30 tanesinde, Samsun'un Ladik ilçesinde derlenen 35 esere ilişkin bilgiler yer almaktadır.

Söz konusu eserlerin listesi; araştırmadaki sıra numarası, derleme fişi sıra numarası, eser başlıkları, eserlere ilişkin ses kayıtlarının Arşiv’deki yerini belirten plak numaraları ve eserlerin plaktaki yerleri ile birlikte Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 2. Derleme fişlerinde yer alan eserler ve plak/bant numaraları

Eser Nr ¹⁰	DF ¹¹	Eserin Başlığı	Plak No
1	29	<i>Keşiş Kızı</i>	1147/a4
2	30	<i>Bir Mektip yazayım</i>	1148/a1
3	31	<i>Alim Gitme (Civan Alim)</i>	1148/b1
4	32	<i>Kürt Bayramı</i>	1148/b2
5	33	<i>Kırmızı buğday</i>	1148/b3
6	34	<i>Çeçen kızı</i>	1149/a1
7	35	<i>Cenkeme</i>	1149/a2
8	36	<i>Nesimi Hası</i>	1149/a3
9	37	<i>Ha Leyli</i>	1149/b1
10	38	<i>Gelin üzerine</i>	1149/b2
11	39	<i>Esen yel</i>	1149/b3
12	40	<i>Nenni nenni</i>	1150/a1
13	41	<i>Koyun</i>	1150/a2
14	42	<i>Oğlan gider oduna</i>	1150/a3
15	43	<i>Keklik</i>	1150/b1
16	44	<i>Ezgü (Halis Ezgü)</i>	1150/b2
17	45	<i>Arpa biçdim</i>	1150/b3
18	46	<i>Çatalçam</i>	1151/a1

¹⁰ Samsun dosyası içinde yer alan bazı derleme fişleri birden fazla esere ait bilgi barındırmaktadır. Doğal olarak Derleme Fişi numarası ile eser sayısı eşit değildir. Derleme fişlerinde yer almayan bu sayılar, ilgili dosyada kaç eser bulunduğunun kolay görülebilmesi için eklenmiştir.

¹¹ DF: Derleme Fişi. Derleyenler tarafından numara verilmemekle birlikte çalışmada derleme fişleri dosyada bulundukları sıraya göre numaralandırılmış ve incelenmiştir. Samsun klasöründe Ladik derlemeleri öncesinde Havza'dan derlenen eserlerin yer aldığı 11 ve Vezirköprü derlemelerinin yer aldığı 17 fiş bulunmaktadır. Bu nedenle Ladik derlemeleri 29 numaralı fişten başlamaktadır. Aynı derleme fişinde yer alan eserlerin DF numaraları aynıdır.

19	47	<i>Uzun hava (Bağlantı)</i>	1151/a2
20	48	<i>Hüsnü çavuş</i>	1151/b1
21	49	<i>Şöyle Medheyleyim</i>	1151/b2
22	50	<i>Muammanın Çözeneği</i>	1152/a1
23	51	<i>Beni bir dost yareledi</i>	1152/a2
24	52	<i>Amasyalı-Zileli</i>	1151/a3
25	53	<i>Nenni</i>	1152/b1
26	53	<i>Çıh Çıh Boru</i>	1145/a3
27	54	<i>Harman yeri yaş yeri</i>	1152/b2
28	54	<i>Yağmur</i>	1152/a3
29	54	<i>Leylek</i>	1146/a3
30	54	<i>Yağmur Düası</i>	1145/a4
31	55	<i>Bugün günlerde</i>	1152/b3
32	56	<i>Nar nar nazlı yar</i>	1152/b4
33	57	<i>Endikpunar dereleri</i>	1153/a4
34	58	<i>Çertürküsu Dillikaval</i>	1153/b2
35	58	<i>Alaçam halayı</i>	1153/b3

Samsun 1943 derleme gezisi Muzaffer Sarısözen, Halil Bedi Yönetken ve Rıza Yetişen tarafından gerçekleştirilmiş olup bu isimler derleme fişlerinde genellikle M. S., H. B. Y. ve R. Y. Şeklinde kısaltılarak gösterilmiştir.

3.1. Keşiş Kızı

13 Temmuz 1943'te Ladik'te derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 3'de sergilenmektedir:

Tablo 3. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Ahmed Ermisket (S/Ç)
Yaş	1342

Meslek	Enstitüde ¹² Ta.
Memleketi	Amasya/ G. Hacıköy / Karakaya
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Köyde/ - / -

Derleme fişinde, “*Parçanın Metni*” başlığı altında eser için şu sözler kaydedilmiştir:

hey
İstanbuldan çıhdım derya yüzüne yüzüne
ıRastladım bir keşişin kızına kızına ~~ey~~
yemesem, içmesem baksam yüzüne yüzüne
İmana gel de keşiş gızı imana -ey.

hey
İstanbuldan çıkıp doğru gelmişim gelmişim
Aklımı yitirip yolda kalmışım kalmışım
Varget yiğit varget deli olmuşum olmuşum
Haydi oğlan haydi gelmen imana

Eserle ilgili “*Düşünceler*” başlığının altında “(tam mı?)” sorusu yer almaktadır.

3.2. Bir Mektip yazayım

13 Temmuz 1943’te Ladik’te derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 4’te sergilenmektedir:

Tablo 4. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Hasan Güvendi (S), Sadık Güvendi (S), Salih Çağlar (S)
Yaş	1308, 1323, 1325
Meslek	-
Memleketi	Samsun/ Ladik / Gevekse ¹³
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	-/ Eskilerden, küçükken / -, evelki

Derleme fişinde, “*Parçanın Metni*” başlığı altında eser için şu sözler kaydedilmiştir:

Bir mektip yazayım Güllizara Efendim sultanım

¹² Bir açıklama yazılmamakla beraber, 1940 yılında kurulmuş olan ve 1946 yılına dek faaliyetini sürdüren Akpınar-Ladik Köy Enstitüsü’nün kastedildiği düşünülmektedir.

¹³ Köyün asıl adı o zaman için Gevekise, bugün Budakdere’dir.

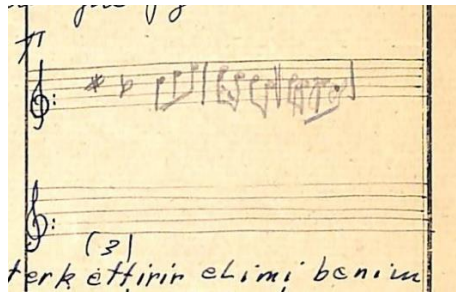
*Gelsin arz eylesin halimi benim efendim gül yüzlümě
Derdine düşeli de oldum divane “. ”
Ölürsem yar yusuñ da ölümü benim*

*Bellerin çeyikduğugarın elinden “ “
Güllerin çekdüğü harın elinden
Başım alıp gidem yarın elinden
:Ahire terk ettün ė limi benim :II*

(3)

*Ahırı terk ettirir elimi benim
Eğrim eğrim olmuş gaşların yayı
Yâri medketmeyim engel var deyi
Meğirim keselder dilimi benim
Irahîpnan yohdur benim bazarım¹⁴
Yarimiñ gettiğı yolu sezerim
Haçan yollarını deñer gezerim
Ecel çevirmeden yolumu benim*

Derleme fişinde, “Düşünceler” başlığının altında kurşun kalemle yazılmış notalar bulunmaktadır:

Görsel 2. Bir mektip yazayım adlı esere ilişkin nota

3.3. Alim gıtme (Civan Alim)

13 Temmuz 1943'te Ladik'te derlendiğı belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 5'te sergilenmektedir:

¹⁴ Bu sözcüğün üzerine “ya beni, yalemin” sözcükleri yazılmıştır.

Tablo 5. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Hasan Güvendi (S), Sadık Güvendi (S), Salih Çağlar (S)
Yaş	1308, 1323, 1325
Meslek	-
Memleketi	Samsun/ Ladik / Gevekse
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	-/ Eskilerden, küçükken / -, evelki

Derleme fişinde, “*Parçanın Metni*” başlığı altında eser için şu sözler kaydedilmiştir:

*Alim getme pazara*¹⁵

Uğradırlar nazara

Alim ölmüş diyenler

Gendi girsin mezara

oy civan alim ey

yar kaygun yârim ey

Alimin abası var

Goynunda lirası var

Alim bek güzel emme

Ne çirkin babası var

oy civan

.

Çayaşşığı önerim

Yar eşgına dönerim

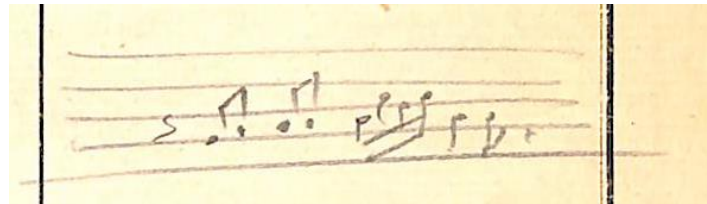
Ben Alimin eşgından

Kerem gibi yanarım

oy civan

.

Derleme fişinde, “*Düşünceler*” başlığının altında kurşun kalemle yazılmış notalar bulunmaktadır:

¹⁵ “p” harfinin üzerine “b” harfi yazılmıştır.

Görsel 3. Alim Gıtmı adlı esere ilişkin nota

3.4. Kürt Bayramı

13 Temmuz 1943'te Ladik'te derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 6'da sergilenmektedir:

Tablo 6. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Hasan Güvendi (S)
Yaş	1308
Meslek	R.
Memleketi	Samsun/ Ladik / Gevekse
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	-/ - / -

Derleme fişinde, “*Parçanın Metni*” başlığı altında eser için şu sözler kaydedilmiştir:

Gel gönül sarbeyle çile dolmamış

Ersin misala bir zaman olur aman

Her kim sarbeyledi kardaş masudun buldu

Helbet bir gün olur şaduman olur da gel efendim

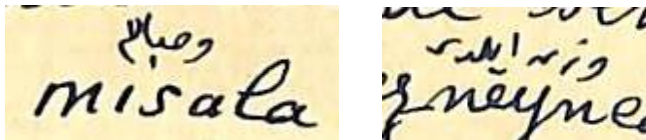
Tevekkül babında ara ehzeni

Namerde sevdüğüm açma nifani hayvay

Gönül vezneyncek gardaş kühne cihanı

Görmedim bir kimse merdefzan olur

Derleme fişinde, “*misala*” ve “*vezneyncek*” sözcüklerinin üzerinde eski harflerle yazılmış açıklamalar bulunmaktadır:

Görsel 4-5. Kürt Bayramı adlı esere ilişkin eski harfli notlar

3.5. Kırmızı Buğday

13 Temmuz 1943'te Ladik'te derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 7'de sergilenmektedir:

Tablo 7. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Salih Çağlar (S)
Yaş	1325
Meslek	Rençber
Memleketi	Samsun/ Ladik / Gevekse
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	köyde/ Eskiden, eskilerden/ -

Derleme fişinde, “*Parçanın Metni*” başlığı altında eser için şu sözler kaydedilmiştir:

Kırmızı buğday deneler

Yar bahçede döneler

Yapraksız gül ararsan

Koynundaki memeler

II: :II

Hoppala memeler memeler

Memeler baş galdırmış

Gavuş muyor düğmeler ¹⁶

Altından daraklıyım

Gümüşden oraklıyım

Bahışından bilsene

Ben sana meraklıyım

Sarı çiçek dizece

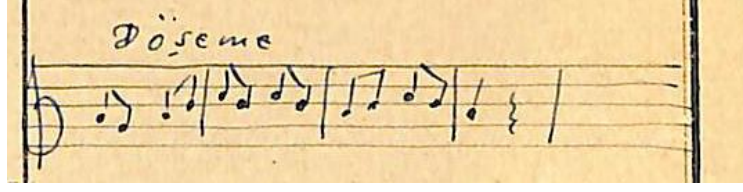
Sevdüğüm gel bizece

İnşallah gavuşuruk

Bu gelecek güzece

Derleme fişinde, “*Düşünceler*” başlığının altında “*Döşeme*” kısmının notaları kaleme alınmıştır:

¹⁶ Bu üç satır birleştirilerek yanına “*Döşeme*” yazılmıştır. Bu bölümün notaları da “*Düşünceler*” kısmında yer almaktadır.

Görsel 6. Kırmızı Buğday adlı esere ilişkin nota

“Parçanın kimler tarafından alındığı” başlığı altında, H.B.Y., M.S. ve R.Y. kısaltmaları yazılmış; eser adının yan kısmındaki boşluğa parantez içinde ~~örak hav~~ yazılarak üstü çizilmiş ve hemen altına “Ekin havası Kızlar” yazılmıştır.

3.6. Çeçen Kızı

13 Temmuz 1943'te Ladik'te derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 8'de sergilenmektedir:

Tablo 8. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Sadık Güvendi (S)
Yaş	1323
Meslek	Rençber
Memleketi	Samsun/ Ladik / Gevekse
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	-/ Eskiden/ -

Derleme fişinde, “Parçanın Metni” başlığı altında eser için şu sözler kaydedilmiştir:

Evlerinin önü çöplük

Çöplükden toplarlar iplik

Anası gızından keklik

Oyna malım çeçen gızı

Çeçen gızı, çeçen gızı

Sen allar gey ben gırmızı¹⁷

Gidelim has bağcalara

Sen gül topla ben nergizi

Evlerinin önü nane

Ben kül oldum yane yane

Eşim sarhoş ben divana

¹⁷ Son üç satır sol taraftan parantez içinde birleştirilmiştir.

oyna malım

3.7. Cenkleme

13 Temmuz 1943'te Ladik'te derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 9'da sergilenmektedir:

Tablo 9. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Hasan Güvendi (S)
Yaş	1308
Meslek	R.
Memleketi	Samsun/ Ladik / Gevekse
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	-/ Eskilerden/ -

Derleme fişinde, “*Parçanın Metni*” başlığı altında eser için şu sözler kaydedilmiştir:

*Hah teala Cerbaile buyurdu
İmi Hüseyinîñ yası var deyi
Cerbail de ol Habibe duyurdu
Mazlum Hüseyinîñ yası var deyi*

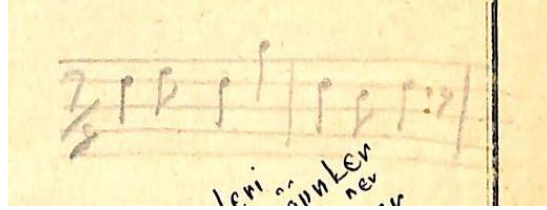
*Cerbail Habibe vahi getirdi
Getirdi de ol Habibe yetirdi
Hatıca Fadime müsaareye oturdu
İmami Hüseyinîñ yası var deyi*

*Hah Emreyledi iki gundak geldi
Biri saru biri gırmızı oldu
Ol zaman Fatma na bağırını deldi
İmami Hüseyinîñ yası var deyi*

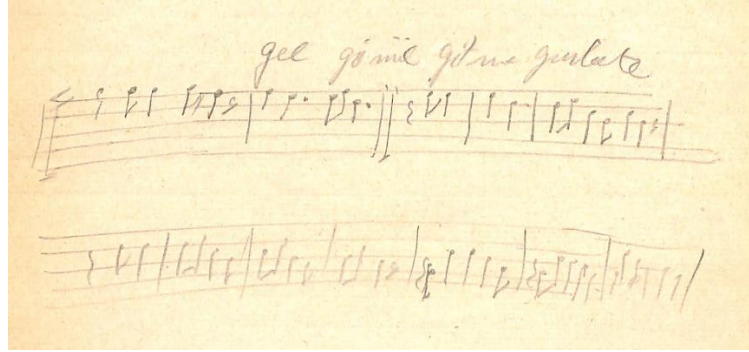
*Velim eydur Kelbela günleri bugünler¹⁸
Yüreğimde vardır türlü düğümler
İdrisiñ gavil gurduğu günler
İmami Hüseyinîñ yası var deyi*

¹⁸ “ler” hecesinin altına “ner” yazılmıştır.

“Düşünceler” kısmında “Farklı” ifadesi yer almaktadır. Ayrıca bir de nota bulunmaktadır. Derleme fişinin arka sayfasında “Gel gönül gitme gurbete” başlığıyla iki dizelik bir nota bulunmaktadır:

Görsel 7. Cenk adlı esere ilişkin nota

Görsel 8. Gel gönül gitme gurbete adlı esere ilişkin nota (derleme fişinin arka yüzü)

3.8. Nesimi hası

13 Temmuz 1943'te Ladik'te derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 10'da sergilenmektedir:

Tablo 10. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Hasan Güvendi (S)
Yaş	1308
Meslek	R.
Memleketi	Samsun/ Ladik / Gevekse
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	-/ -/ -

Derleme fişinde, “Parçanın Metni” başlığı altında eser için şu sözler kaydedilmiştir:

Cınârı var atâsı yoh

Bir veled candan hariç

*İsmi mevcüt, cismi mevcüt
Varı varından hariç*

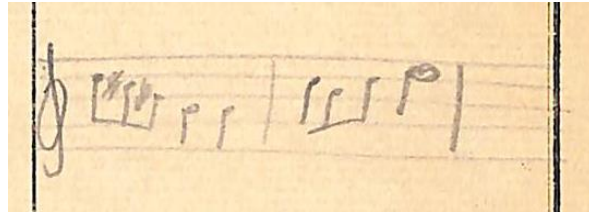
*Hekmetine de mana veren
Gıyame izhar etsin
Anası bekâre gızdur
Şehfeti benden hariç*

*Ol gız sultan handur
Ahdi Nikâh görmedi
Yedi kerre ere vardı
Buluğuna ermedi*

*70000 yaşına değdi
Şeriate girmede
Agıbet ferit olupdur
Manası benden hariç*

*Altı günde bir aneden dört veled oldu hasıl
Biri mahbubu cihandur, biri keşfati nasır
Birbirine nikâh gıydılar olmadı orda hasıl
İsmine mevcüt derler şehveti benden hariç*

Derleme fişinde, “Açanah” yazılıp altı çizilerek, altına “muammanın halli” yazılmış;
“Düşünceler” başlığının altına nota eklenmiştir:

Görsel 9. Nesimi Hası adlı esere ilişkin eski harfli notlar

3.9. Ha Leyli

13 Temmuz 1943'te Ladik'te derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 11'de sergilenmektedir:

Tablo 11. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Hasan Güvendi (S), Sadık Güvendi (S), Salih Çağlar (S)
Yaş	1308, 1323, 1325
Meslek	R.
Memleketi	Samsun/ Ladik / Gevekse
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	-/ - / -

Derleme fişinde, “*Parçanın Metni*” başlığı altında eser için şu sözler kaydedilmiştir:

Bir mahbübün sevdası var serimde
Arz ettiğim yerde gel canım canım
Alemi medhetsem sana benzemez
Şu garip gönlümü sar canım canım of dost

Yâr bana mecnundur yâre ben Leyla ho leyli leyli
Hasiretlik cana galur mu böyle
Şu galem gaşlardan bir ehzen eyle
Gözlerin garesi al canım canım

Derleme fişinde başka bir açıklama bulunmamaktadır.

3.10. Gelin üzerine

13 Temmuz 1943'te Ladik'te derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 12'de sergilenmektedir:

Tablo 12. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Salih Çağlar (S)
Yaş	1325
Meslek	R.
Memleketi	Samsun/ Ladik / Gevekse

Eseri	Öğrendiği	Sözlerini de makamında kendisi yapmış. Makamdan yapma imiş. /
Yer/Kişi/Zaman		evelki

Derleme fişinde, “Parçanın Metni” başlığı altında eser için şu sözler kaydedilmiştir:

Terki diyar etdiñ gine vatani of
Vatan bize burca burca gül oldu canım gül oldu
Ezelki sevdüğüne aman aman şimdi söylemez
Besbelliki o yar bize el oldu eman el oldu

Eşim dostum soramadı halimi
Melmekete çevirdiler yolumu
Arabaya¹⁹ yüklüyorlar salımı
Geçlikte ateşe yandığım geldi, yönümü sülaya döndüğüm geldi

Derleme fişinin “Düşünceler” başlığı altında şu açıklama yer almaktadır: “Bir şüphe üzerine 18-20 çağlarında bir gelini kocası öldürmüş”.

3.11. Esen Yel

13 Temmuz 1943’te Ladik’te derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 13’te sergilenmektedir:

Tablo 13. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Salih Çağlar (S)
Yaş	1325
Meslek	R.
Memleketi	Samsun/ Ladik / Gevekse
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	- / - / Eskiden

Derleme fişinde, “Parçanın Metni” başlığı altında eser için şu sözler kaydedilmiştir²⁰:

Garşıda gördüm seni (esen yel)
Gülüken derdim seni (yar yar)
Bakmıya giymaz iken (Esen yel)

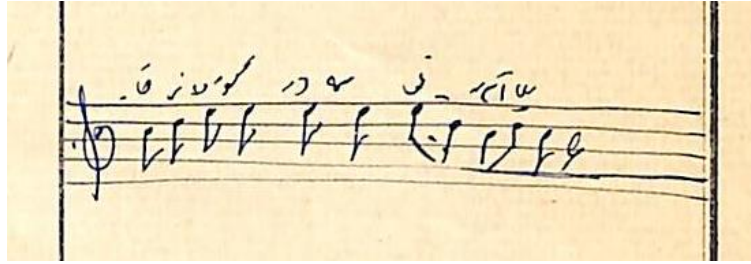
¹⁹ İlk “a” harfinin üzerine “ı” yazılmıştır.

²⁰ Parantez içindeki sözler farklı bir kalemle yazılmıştır.

Ellere verdim seni (yar yar)

~~Sarı~~ Gadifeniñ oyası (“)
Yar sevemedim doyası (“)
Yâri elimden aldı (“)
Hey allahdan bulası (“)

Derleme fişinin “Düşünceler” başlığı altına “Mükerrer” yazılmış ve üzerine eski harflerle açıklamalar yapılarak nota eklenmiştir:

Görsel 10. Esen Yel adlı esere ilişkin nota ve eski harfli notlar

3.12. Nenni nenni (Sırmalı dilber Ağrlama)

13 Temmuz 1943'te Ladik'te derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 14'te sergilenmektedir:

Tablo 14. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Salih Çağlar (S), Hasan Güvendi (S))
Yaş	1325, 1308
Meslek	R.
Memleketi	Samsun/ Ladik / Gevekse
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Köyde / - / -

Derleme fişinde, “Parçanın Metni” başlığı altında eser için şu sözler kaydedilmiştir:

*Bana rasat geldi bir (he he he) bir mahbubu âlem
Dedim yolun paçını vermeli dilber
Gözlerin mestane gaşların galem (nenni nenni)
Gaşlar galem saçlar sırmalı dilber*

Dedi yol ver geçem dedim ne sebep

*Aşğından bu sinam olmuştur kebab
Dedim ben seninim sende benimsin
Velakin ahbine durmalı dilber*

Derleme fişinde, plak yerinin yanındaki boşluğa “(aşık yusu) ” yazılmıştır.

3.13. Koyun

13 Temmuz 1943'te Ladik'te derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 15'te sergilenmektedir:

Tablo 15. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Salih Çağlar (S)
Yaş	1325
Meslek	R.
Memleketi	Samsun/ Ladik / Gevekse
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	- / - / Eskiden

Derleme fişinde, “Parçanın Metni” başlığı altında eser için şu sözler kaydedilmiştir:

*(II:) Goyun yayıldığı köse-dağ olsun (:II) (aman aman aman aman)
Göksün üstü mor sümbüllü bağ olsun
Guzun öldü ise başın sağ olsun
Gel anam meleme vazgeç guzuñdan (aman aman aman aman)

Goyun yazıldığı (da) yazılar mola
Dolup memelerin sızılar mola (aman aman aman)
Goyun guzusunu arzular mola
Gel anam “ “ “ “ (aman aman)*

Derleme fişinde “parçanın adı” yanındaki boşluğa “(Vezir köprüde kavalıdan alınan melodi)” notu yazılmıştır.

3.14. Oğlan gider oduna

13 Temmuz 1943'te Ladik'te derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 16'da sergilenmektedir:

Tablo 16. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Salih Çağlar (S)
Yaş	1325
Meslek	R.
Memleketi	Samsun/ Ladik / Gevekse
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	-/ - / Eskiden

Derleme fişinde, “*Parçanın Metni*” başlığı altında eser için şu sözler kaydedilmiştir:

Oğlan gider oduna (..y)

Ali derler adına

Ben Aliyi severim

Köylünün inadına

Alinin başlığı

Gürcü başlığı

Yüksek ~~orta~~ gonaklardan

Gelür hareliği

Yülekli baltaya verdim gençliği

Uyan Alim uyan uyanamadın

Yülekli baltaya dayanamadın

3.15. Keklik

13 Temmuz 1943'te Ladik'te derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 17'de sergilenmektedir:

Tablo 17. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	S. Ç. (S)
Yaş	1325
Meslek	R.
Memleketi	Samsun/ Ladik / Gevekse
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	<i>Eskiden köyde eşitmiş (Sözüm ona Elekçilerden)</i>

Derleme fişinde, “*Parçanın Metni*” başlığı altında eser için şu sözler kaydedilmiştir:

Keklik gümde yayılır

Zilipleri sayılır

(II:) Çıhma güzel gapuya (:II)

Seni gören bayılır

(Ey ev

ay benim duman

(seni de nerelerde bekliyorum)

Keklik cüce çıkarır

Bilmem nice çıkarır

Bizi böyleden mevla

Helbet (bir) uca çıkarır

Keklik vurdum gakmıyor

Gan içine akıyor

Yedi yıldır sevdiğim

Bıyıl bana bahmıyor.

3.16. Ezgü (Halis Ezgü)

13 Temmuz 1943'te Ladik'te derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 18'de sergilenmektedir:

Tablo 18. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Hasan Güvendi (S)
Yaş	1308
Meslek	R.
Memleketi	Samsun/ Ladik / Gevekse
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	- / - / Eskiden, Evvelki

Derleme fişinde, “Parçanın Metni” başlığı altında eser için şu sözler kaydedilmiştir:

Niçün güzel beni zar incidirsın

Verdiğüm ıkrardan dönen değülüm

Senden gayri yada meyil vermedim

Uçup daldan dala gonan değülüm

Yar garşımda durma saña söz gelür

Aşıhdan maşuğa cilve naz gelir

Gırh bin yıl yüzüne bahsam az gelir

“ “ “ *daha bahsam ganan degülüm*

Yar benim yüzüme şad olıyı gülseñ
Gal-gendimi, sinamı gırh pare bölsen
Dünya cihan dolu düyna yar olsa
Senden gayrisine sunan degülüm (..)

Derleme fişinin “*Düşünceler*” başlığı altına “*Sözleri değişdi*” notu yazılmıştır.

3.17. *Arpa biçdim*

13 Temmuz 1943'te Ladik'te derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 19'da sergilenmektedir:

Tablo 19. Kaynak Kişi Künyesi

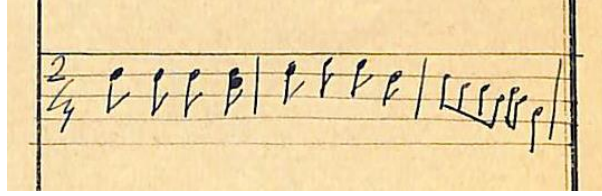
Ad Soyadı (S/Ç)	Salih Çağlar (S/Ç)
Yaş	1325
Meslek	Rençber
Memleketi	Samsun/ Ladik / Gevekse
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Köyde / - / eskiden

Derleme fişinde, “*Parçanın Metni*” başlığı altında eser için şu sözler kaydedilmiştir:

Arpa biçdim süd iken (de)
İçinde saru tiken
Gel yârim sarılalım
Sen bekâr ben gız iken (dinle gözelim dinle)

Arpa biçdim destem var (dinle gözelim dinle)
Döşşek serin hastam var
Yanıkürek şenlendi
Hasta değil dostum var

Derleme fişinde parçanın adının yanına “*(Tarla türkülerinden)*” yazılmış ve altındaki boşluğa “*Kızlar söylermiş*” notu eklenmiştir. “*Düşünceler*” başlığı altında ise şu notaya yer verilmiştir:

Görsel 11. *Arpa biçdim* adlı esere ilişkin nota

3.18. Çatalçam

13 Temmuz 1943'te Ladik'te derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 20'de sergilenmektedir:

Tablo 20. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Sadık Güvendi (S), H. Güvendi (S), S. Çağlar (S)
Yaş	1323, 1308, 1325
Meslek	R.
Memleketi	Samsun/ Ladik / Gevekse
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	-/ - / Eskiden, eskiden kendi ... ²¹

Derleme fişinde, “*Parçanın Metni*” başlığı altında eser için şu sözler kaydedilmiştir:

Çatalçama (da) gurşun attım geçmedi
İrahi da verdim, gonyah da verdim içmedi (aman amman yayla güzeli)
Benim yârim buralardan geçmedi
Al kırezi daldan
Üzüümü de bağdan
Kömür gözlü yardan (aman aman)
Ayrıldım Yaylâlı gelin²²

Zabahınan gahdım yârim uyurdu
Gaymah dodakları beni doyurdu
Çok cevreyledim amma felek ayyırdı
Al kırezi daldan
... ..

²¹ Okunamayan birkaç harf bulunmaktadır.

²² Benim yârimden buraya kadar soldan paranteze alınmış sonra vazgeçip benim yârimin altını da çizerek al kirazıdan aşağısını bölmüş, öyle birleştirmek daha mantıklı

.
.

3.19. Uzun Hava (Bağlantı)

13 Temmuz 1943'te Ladik'te derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 21'de sergilenmektedir:

Tablo 21. Kaynak Kişi Künyesi

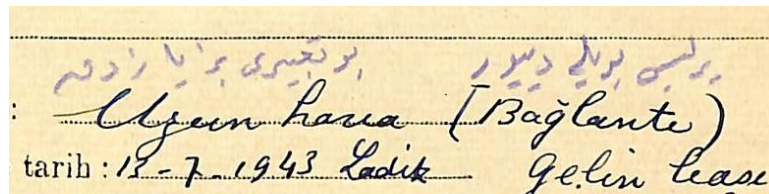
Ad Soyadı (S/Ç)	Hasan Güvendi (S)
Yaş	1308
Meslek	R.
Memleketi	Samsun/ Ladik / Gevekse
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	-/ - / -

Derleme fişinde, “Parçanın Metni” başlığı altında eser için şu sözler kaydedilmiştir:

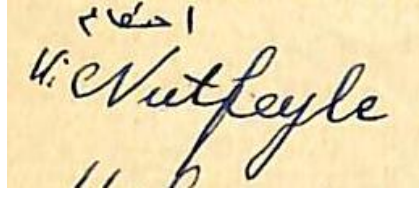
*Can hasretlik çeker ey badı zabah
Ekkamın var mudur cananan elinden (elinden hey yar hey)
(II:) Nutfeyle nutga gel sen söyle bana (:II)
Habardar olayım (da) yaran elinden (Efendim Sultan yar Ey)*

*Mihnetiñ derdine tehammül olmaz
Söylesem derdimi galeme gelmez
Gurbetin derdine çere bulunmaz
Dermanım getir Lohman elinden*

Parçanın adının yanındaki boşluğa yapılan “(Bağlantı)” açıklamasının altına “Gelin başı bağlarken” notu düşülmüştür. Parça adı ve sözlerin üçüncü dizesinin üzerinde eski harflerle yazılmış açıklamalar yer almaktadır:

Görsel 12. Uzun Hava adlı esere ilişkin eski harfli notlar (a)

Görsel 13. Uzun Hava adlı esere ilişkin eski harfli notlar (b)

3.20. Hüsnü çavuş

13 Temmuz 1943'te Ladik'te derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 22'de sergilenmektedir:

Tablo 22. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Salih Çağlar (S)
Yaş	1325
Meslek	Rençber
Memleketi	Samsun/ Ladik / Gevekse
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Ladikte/ Eskiden/ -

Derleme fişinde, “Parçanın Metni” başlığı altında eser için şu sözler kaydedilmiştir:

Hüsnü çavuş nerede

Su doldurur derede

II: Hüsnü Çavuş vurulmuş da aman aman

Döndü gelin nerede :II

Sepet dolu narım var

Bugün bir (çok) efkarım var

Güneş tepe ardında

Hüsnü çavuş yârim var

Garanfil ezenim yoh

Ezip de süzenim yoh

:II Galdım eşkıya elinde anam anam

Haliñ ne deyenim yoh :II

3.21. Şöyle medheyleyim

13 Temmuz 1943'te Ladik'te derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 23'te sergilenmektedir:

Tablo 23. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Hasan Güvendi (S/Ç)
Yaş	1308
Meslek	Rençber
Memleketi	Samsun/ Ladik / Gevekse
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	-/ Büyük Aşıklardan / -, 80 yaşında Usta bir saz çalan Yusuf varmış. ondan öğrenmiş.

Derleme fişinde, “Parçanın Metni” başlığı altında eser için şu sözler kaydedilmiştir:

Şöyle medheyleyim eysafi yari
Bir ismin manası cihana sığmaz
II: Hututun vechinden bir nokta bari :II
Söylesem ve lâkin nıfaña sığmaz yuz...

İnsan katip olsa Derya mürekep
Neyazar ismini ne yeter hesap
Bir ismi şerh olmaz yazsam bin (1000) kitap
Bir bâki Bismillah Gur,ane sığmaz.

Parçanın ilk satırındaki "eysafi" sözcüğü eski harflerle de yazılmıştır:

Görsel 14. Şöyle medheyleyim adlı esere ilişkin eski harfli notlar

“Parçanın kimler tarafından alındığı” başlığının yanındaki boşluğa “(İbtidaki makam değil)” yazılmıştır. “Düşünceler” kısmına ise “Çövrü ortada çığitkan var” var yazılmış ve “Ladikte çövrü düzeni” dizek üzerinde şöyle gösterilmiştir:

Görsel 15. Şöyle medheyleyim adlı esere ilişkin notlar

3.22. Muammerî'nin Çözeneği

13 Temmuz 1943'te Ladik'te derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 24'te sergilenmektedir:

Tablo 24. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Hasan Güvendi (S/Ç)
Yaş	1308
Meslek	R.
Memleketi	Samsun/ Ladik / Gevekse
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	- / - / -

Derleme fişinde, “Parçanın Metni” başlığı altında eser için şu sözler kaydedilmiştir:

(aman yin dost)

Mülküne şeriken yohdur

Ey Gufluvalldahi Ahad (dost medet Haydar hey canım canım Hay)

Kimse zatın tesafür etmez

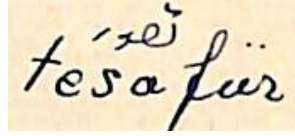
Huvalllahü semet (dost medet Haydar hey canım canım Hay)

(aman medet) (dodagın şilvesi kal canım canım)

Kimseden sen doğmadın

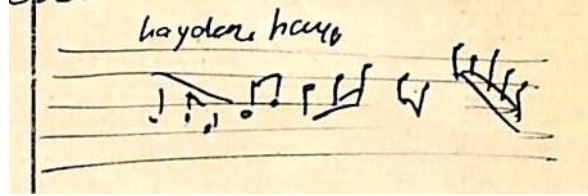
Kimse doğurmadı seni (dost)
Oñun içün nazıl olduñ Lemyelid
Lem Yelit Velem Yüled

Metinde “tesafür” sözcüğü eski harflerle de yazılmıştır:

Görsel 16. Muammanın çözeneği adlı esere ilişkin eski harfli notlar

Ayrıca “Düşünceler” başlığı altında “haydar hay” notuyla nota yazılmıştır:

Görsel 17. Muammanın çözeneği adlı esere ilişkin nota

3.23. Beni bir dost yareledi

13 Temmuz 1943'te Ladik'te derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 25'te sergilenmektedir:

Tablo 25. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Salih Çağlar (S/Ç)
Yaş	1325
Meslek	Rençber
Memleketi	Samsun/ Ladik / Gevekse
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	-/- Küçükken, Aşık Hıdırdan

Derleme fişinde, “Parçanın Metni” başlığı altında eser için şu sözler kaydedilmiştir:

Beni bir dost yareledi hey Beyler (hey)
Çekerim yareyi ölmezsem eger (canım canım canım)
El vurmuş hançeri siname deler (hey)

Sevdakâr olurum görmezsem eger (canım canım canım canım)

Eksik olmaz garip başın dumanı (hey)

Terk etdim küfürü buldum imanı (canım ...²³)

Dost güldürüyüm derken ağlatdın beni (hey)

Gözümünden gan ahar silmezsem eger

Velim eydir bu dert bizi almaz mı?

Bu hasretlik giyamete galmaz mı?

Bu yareyi çeken bir gün ölmez mi?

Gendü merhem edüp sarmazsa eger

“Düşünceler” başlığının üzeri birkaç kez çizilmiş; altına “Sözler ve melodi farklıdır. Bu itibarla tekrar kaydedildi” notu yazılmıştır.

3.24. Amasyalı-Zileli

13 Temmuz 1943'te Ladik'te derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 26'da sergilenmektedir:

Tablo 26. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Arif Çevik (S)
Yaş	1926
Meslek	Enstitü T.
Memleketi	Amasya/ G. Hacıköy / Gümüş nahiyesi
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Köyde/ -/ -

Derleme fişinde, “Parçanın Metni” başlığı altında eser için şu sözler kaydedilmiştir:

(II:) Amasyalı, Zileli (:II)

Pınarları lüleli (yar yar yar yar yar)

Pınara bir kız gelmiş

Eli, kolu kınalı (da yar yar yar yar yar)

(Hey ...)

(II:) Karatavuk kaçıyor (:II)

Kanadını açıyor (da yar yar yar yar yar)

²³ Bu canım sözcüğünün yanına *éécim* yazılmıştır.

Bıldırki sevdiğim yar
Bıyıl benden kaçıyor (da yar yar yar yar yar)
(Hey ...)

3.25. Nenni

13 Temmuz 1943'te Ladik'te derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 27'de sergilenmektedir:

Tablo 27. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Hasan Yılmaz (S)
Yaş	1928
Meslek	Enstitü
Memleketi	Amasya/ Merzifon / Bahçecik
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	-/ -/ -

Derleme fişinde, “*Parçanın Metni*” başlığı altında eser için şu sözler kaydedilmiştir:

Deveyi deviye (de) çattım
Yılanı koynuna (da) atdım
Şimdi bir beliya çattım
Nenni de nenni (de nenni de nenni)
“ “ “
“ “ “

Çocuğun bakır
Yuvarlandı takır takır
İçindeki (de) molla (da) Bekir
Nenni de nenni
“ “ “
“ “ “

Haydin k(g)ızlar (da) çaydan (da) geçek
Su bulanuh nerden içek
Çocuh ölmüş (de) kefin biçek
Nenni de nenni
“ “ “
“ “ “

Parçanın adı kısmının yanındaki boşluğa “*Düdük çıkarırken*” yazılmıştır. “*Düşünceler*” başlığı altında ise 1145/a3 numaralı eserin sözleri yer almaktadır.

3.26. *Çıh çıh boru*

13 Temmuz 1943’te Ladik’te derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 28’de sergilenmektedir:

Tablo 28. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Hasan Yılmaz (S)
Yaş	1928
Meslek	Enstitü
Memleketi	Amasya/ Merzifon / Bahçecik
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	-/ -/ -

Derleme fişinde, “*Parçanın Metni*” başlığı altında eser için şu sözler kaydedilmiştir:

Çıh çıh boru
Sana değil bana değil
Hacı babıya
Hacı babanın orasında
Burasında
Bir kuş tuttum yuvasında
Şıpi şap gel elime gon

3.27. *Harman yeri yaş yeri*

13 Temmuz 1943’te Ladik’te derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 29’da sergilenmektedir:

Tablo 29. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Dursun Yıldırım (S)
Yaş	1340
Meslek	Enstitüde talebe
Memleketi	Tokat/ - / Pazar nahyesi
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	<i>nahiyede</i> / -/ -

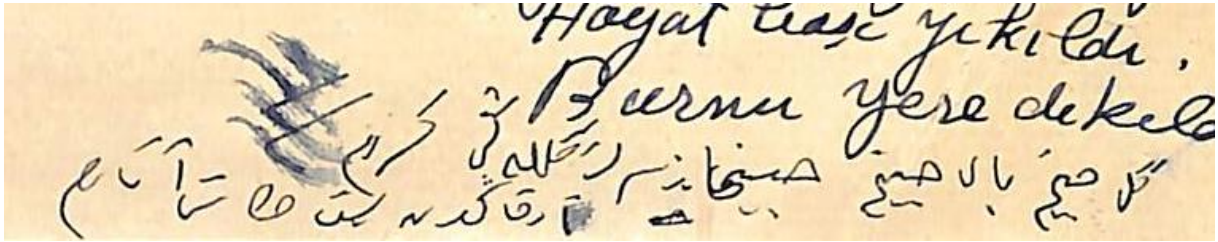
Derleme fişinde, “*Parçanın Metni*” başlığı altında eser için şu sözler kaydedilmiştir:

Harman yeri yaş yeri
Yavaş yeri; hoş yeri
Gerdanında yara var
Yara değil diş yeri

(II:)Al oğlan bu da sana (:II)
İçdiğim su da sana
Oğlan darılma bana
*Beyaz gerdanım sana*²⁴

Harman yeri yarılır
Babam duyar darılır
Darılırsa darılsın
El oğludur sarılır

Derleme fişinin düşünceler kısmına *Yağmur* ve *Leylek*’in sözleri yazılmış; *Leylek* sözlerinin altına eski harflerle not düşülmüştür:

Görsel 18. *Harman yeri yaş yeri* adlı esere ilişkin eski harfli notlar

Ayrıca fişin arka sayfasında Yunus Acara’dan derlenen *Yağmur düası* bulunmaktadır.

3.28. *Yağmur*

13 Temmuz 1943’te Ladik’te derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 30’da sergilenmektedir:

Tablo 30. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Dursun Yıldırım (S)
Yaş	1340

²⁴ Bu dördlük bir parantezle birleştirilmiş ve parçanın sonuna da aynı parantez konulmuştur.

Meslek	Enstitüde talebe
Memleketi	Tokat/ - / Pazar nahyesi
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	nahiyede/ -/ -

Derleme fişinde, “*Parçanın Metni*” başlığı altında eser için şu sözler kaydedilmiştir:

*Ben anamın ilkiyim
Derelerde dilkiyim
Tarlaçamur istiyor
Tekne hamur istiyor
Ver allah ver bir
Suluca yağmur*

3.29. *Leylek*

13 Temmuz 1943'te Ladik'te derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 31'de sergilenmektedir:

Tablo 31. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Dursun Yıldırım (S)
Yaş	1340
Meslek	Enstitüde talebe
Memleketi	Tokat/ - / Pazar nahyesi
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	nahiyede/ -/ -

Derleme fişinde, “*Parçanın Metni*” başlığı altında eser için şu sözler kaydedilmiştir:

*Leylek, leylek havada
Yumurtası tavada
Gelmiş bizim hayada
Hayat başı yıkıldı.
Burnu yere dikildi*

3.30. *Yağmur Düası*

13 Temmuz 1943'te Ladik'te derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 32'de sergilenmektedir:

Tablo 32. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Yunus Acara (S)
Yaş	1927
Meslek	-
Memleketi	-/ - / -
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	-/ -/ -

Derleme fişinde, “*Parçanın Metni*” başlığı altında eser için şu sözler kaydedilmiştir:

*Gökden gökden gövdüren
Gökden yağmur indiren
Yer yarılmış yaş ister
ufacıklar aş ister
Tekneden hamur ister
Fırınlara somun ister
Ver allahım ver, sellice, süllüce yağmur ver.*

3.31. Bugün günlerde

13 Temmuz 1943'te Ladik'te derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 33'te sergilenmektedir:

Tablo 33. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Sefer Aydoğdu (S)
Yaş	1926
Meslek	Enstitü
Memleketi	T./ - / Pazar nahyesi
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	nahiyede/ -/ -

Derleme fişinde, “*Parçanın Metni*” başlığı altında eser için şu sözler kaydedilmiştir:

*Bu gün günlerde (II:) cumadır cuma (cuma :II)
Yarım hamama gidersen yüzünü yuma
Ben seni severim (II:) kimseye deme (:II)
Gara kömür yareledi (benim) yârimi
Suna boylu yârim dökdü kanımı²⁵

Bugün günlerde pazardır Pazar*

²⁵ Son iki satır parantezle birleştirilmiştir.

Yârim hamama gidersen yâreler azar
Kader böyleymiş tedbiri (tebdiri) bozar
Gara kömür “ “ “
“ “ “ “

“Düşünceler” kısmına “*plakda var*” notu düşülmüştür.

3.32. *Nar nar nazlı yar*

13 Temmuz 1943'te Ladik'te derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 34'te sergilenmektedir:

Tablo 34. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Osman Öztürk (S)
Yaş	1927
Meslek	Enstitü Ta ²⁶ .
Memleketi	Tokat/Reşadiye / Bereketli Nahiyesi
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Köyde/ -/ -

Derleme fişinde, “*Parçanın Metni*” başlığı altında eser için şu sözler kaydedilmiştir:

Hamam yaptım taşı yok (u)

Nar, Nar nazlı (da) yar

(II:) *Yanî var, oortası yok*

Vay gülüm Ayşem bize gel (:II)

Kırma güzel gönlümü

Nar “ “ “ “

(II:) *Yapacak ustası yok*

Hergün, hergün bize gel (:II)

Terekde sekiz elma

nar nar nazlı da yar

Dördün al dördün alma

nar “ “ “

Ben onu yâre koydum

vay “ “ “

Canım al, onu alma

nar “ “ “

Hergün hergün “ “ “

²⁶ "Talebe" sözcüğünün kısaltması olduğu düşünülmektedir.

3.33. Endikpunar dereleri

13 Temmuz 1943'te Ladik'te derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 35'te sergilenmektedir:

Tablo 35. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Ahmet Demir (S)
Yaş	1329
Meslek	Enstitüde Eğitimci
Memleketi	Tokat/Niksar / Pöhsenkli
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Niksarda eşitmiş/ -/ -

Derleme fişinde, “*Parçanın Metni*” başlığı altında eser için şu sözler kaydedilmiştir:

Endikpunar dereleri

Gözlüyorum gelenleri

II: Gözlerime duman (da) çökmüş, babacığım

Seçemedim doostlarımı :II

Uzun sako boy istiyor

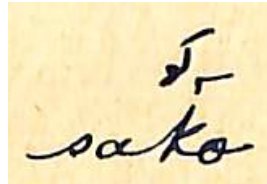
Sallamaya gol istiyor

Vurma Memet Ağam da vurma

Hafize kız yar istiyor

“*Düşünceler*”: “*Erbaanın bir köyünde öldürülen Memet için söylenilmiş*”.

"Sako" sözcüğü üzerine de eski harflerle not alınmıştır:

Görsel 19. *Endikpunar dereleri* adlı esere ilişkin eski harfli notlar

3.34. *Certürküsü Dillikaval*

13 Temmuz 1943'te Ladik'te derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 36'da sergilenmektedir:

Tablo 36. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Halil Özkan (Ç) (Kaval)
Yaş	1341
Meslek	Enstitü Ta.
Memleketi	T./Niksar / geyran (goyran)
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Köyde/ -/ -

3.35. *Alaçam Halay*

13 Temmuz 1943'te Ladik'te derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 37'de sergilenmektedir:

Tablo 37. Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Fikri Kurt (Ç) (Düdük)
Yaş	-
Meslek	-
Memleketi	- / - / -
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Niksarın geyran köyünde/ -/ -

Derleme fişinde eserin nereden öğrenildiği, kaynak kişi ad ve soyadı ile eser adının üzerine “Düdük (2)” notu yazılmıştır.

4. KLASÖRÜN İLK SAYFASINDA VE DEMİRBAŞ DEFTERLERİNDE YER ALAN BİLGİLERİN İNCELENMESİ

Arşiv'deki yazılı belgeler arasında, 1943 yılında Samsun'da derlenmiş eserlere ilişkin ses kayıtlarının yer aldığı plak numaralarını belirten, ikisi el yazısıyla birisi daktiloyle yazılmış üç adet liste bulunmaktadır.

Bu listelerden ilki, Samsun derleme gezilerine ait fişlerin bulunduğu klasörün ilk sayfasıdır. Dikey bir şekilde ikiye kesilmiş yarım sayfa üzerine el yazısıyla yazılmış bu listede eser adlarına ve/veya başka bir bilgiye yer verilmeden derlemelerin yer aldığı plak numaraları yazılmıştır:

Tablo 38. “Samsun / 1943 / Plak No. 1139-1161 / Band No / [Dosya No] 53” başlıklı dosyada bulunan, el yazısıyla doldurulmuş, derlemelerin yer aldığı plak numaralarını gösteren yarım sayfalık liste

1161	a3		1154	b3		1148	b1
1161	a1		1153	b2 ²⁷		"	a1
1159	b2		1153	a4		"	a2
1160	b2		1152	b4		1147	b3
1160	b1		"	b3		"	b1
1160	a2		"	b2		1146	b3
1160	a1		1152	a3		"	b2
1159	a2		1147	a4		"	b1
1159 ²⁸	a1		1152	b1		"	a2
1158	b2		1151	a3		"	a1
1159	b1		1152	a2		1145	b2
1158	b1		"	a1		"	b1
1143	b1		1151	b2		"	a2
1158	a3		"	b1		"	a1
1158	a2		"	a2		1144	b5
"	a3		"	a1		"	b3
"	a2		1150	b3		"	a5
"	a1		"	b2		"	a4
1157	b3		"	b1		"	a123
"	b2		"	a3		1142	b1
"	b1		1150	a2		1123	a2
"	a3		"	a1		1141	a3
"	a2		1149	b3		"	a1
"	a1		"	b2		1140	b2
1156	a3		"	b1		"	b1
"	b2		"	a3		"	a2
"	b1		"	a2		"	a1
"	a1		"	a1		1139	b1
1155	a2		1148	b3		"	a2
"	a1		"	b2		"	a1

Listedeki beyaz kutucuklar Ladik’ten derlenen eserlerin plak numaralarını göstermektedir. Derleme fişlerinde adları ve plak numaraları geçen *Çih çih boru* (1145/a3), *Leylek* (1146/a3), *Yağmur Düası* (1145/a4) ve *Alaçam Halay* (1153/b3) adlı eserlerin plak numaralarının bu listede yer almadığı saptanmıştır.

²⁷ Burada "(Numarasız 16.7.1943 Bafra fotoğrafı yeri No 14)" notu bulunmaktadır.

²⁸ 1158 b2 ile birlikte parantez içine alınmıştır.

Bu listenin hemen altına “*Tarihsel 1943*” başlığı yazılarak Samsun ili derleme tarihleri alt alta listelenmiştir: 10.7.1943 / 11."." / 13."." / 16."." / 17."." / 18."."

Derleme fişleri incelendiğinde bu tarihlerin sırasıyla Havza (10 Temmuz), Vezirköprü (11 Temmuz), Ladik (13 Temmuz), Bafra (16 Temmuz), Samsun (17 Temmuz) ve Çarşamba'da (18 Temmuz) yapılan derlemelerin tarihleri olduğu görülmektedir.

Demirbaş defteri ve klasöründeki listeler Tablo 38 ve Tablo 39'da sergilenmektedir:

Tablo 39. “F. Arşiv’inin derlediği plaklar No: 3 983-1450” başlıklı demirbaş defterinin 29, 30 ve 31. sayfalarında bulunan liste²⁹

Demirbaş Defteri Sayfa No	Sıra No.	Eşyanın		Ne suretle geldiği	İzahat
		Adı ve Vasıfları	Miktarı		
(29)	1148	Gelin ağlatma	1	" "	E. D. Z. Şahin Duram, M. Gezer
		Bir mektup yazayım		" "	R. saz Hasan, Sadık, Salih
		Ali'm gitme		" "	R. saz " " "
		Kürd bayramı		" "	R. saz Hasan Güvendi
		Kırmızı Buğday		" "	R. saz Salih Çağlar
	1149	Çeçen kızı	1	" "	R. saz Sadık Güvendi
		Cenkeme		" "	R. Saz Hasan "
		Nesimi hası		" "	R. saz Salih Çağlar
		Halevli		" "	R. saz Sadık Güvendi
30	1149	Gelin üzerine		" "	R. saz Samsun Salih Çağlar
		Esen yel			R. saz "
	1150	Nenni nenni			R. saz Salih Çağlar
		Koyun			R. saz " "
		Oğlan gider oduna			R. saz " "
		Keklik			R. saz " "
		Ezgü			R. saz Hasan Güvendi
		Arpa biçtim			R. saz Salih Çağlar
	1151	Çatal Çam			R. saz Sadık Güvendi, Hasan, Salih
		Uzun hava			R. saz Hasan Güvendi
		Amasya'lı			Arif Çevik
		Hüsnü Çavuş			R. saz Salih Çağlar
	1152	Muammanın çözeneği			R. saz Hasan Güvendi
		Beni bir dost yareledi			R. saz " "
		Yağmur duası			R. saz Salih Çağlar
		Nenni			√ Dursun Yıldırım

²⁹ Boş bırakılan satırlar orijinal belgelerde de boş bırakılmıştır.

		Harman yeri yaş yeri			√ Hasan Yılmaz
		Bugün günler de			Dur. Yıldırım
		Nar nar nazlı yar			√ Sefer Aydoğdu ³⁰
	1153	Sarı kız	1	arşivce derleme	√ Osman Öztürk
		Dik horan			E. D. Z. İb. ³¹ Dağıdelen, Haşim, Yusuf
		Atlama			E. D. Z. " " " "
31	1153	Endik pınar dereleri	1		√ Samsun Ahmet Demir
		Cigos			E. D. Z. İ. Dağıdelen, Haşim, Yusuf
		Cer türküsü			E. Kaval Halil Özkan
		Alaçam halayı			E. Kaval Fikri Kurt

Tablo 40. “Arşiv Derleme Plâkları Kataloğu: Şehirlerde ve Arşivde Derlenenler” başlıklı klasörde bulunan liste

Sıra No ³²	Pl. No:	Parçanın adı	Saz	Çalan veya söyleyen
(420)	(1147)	a4 Keşiş kızı	V	Ahmet Ermisket
		b1 Çorabın ağzı melez	V	Hasan cavaş
		b2 Eminem	V	" "
430		b3 Dik horon	E.	D. Z. " " Mehmet Kalender
		b4 Köçek Havası	E.	D. Z. " " " "
	1148	a1 Gelin ağlatma	E.	D. Z. Salim Duran, Mehmet Gezer
		a2 Bir mektip yazayım	R.	Saz Hasan, Sadık, Salih
		b1 Alim Gitme	R.	Saz " " "
		b2 Kürt Bayramı	R.	Saz Hasan Güvendi
		b3 Kırmızı Buğday	R.	Saz Salih Çağlar
	1149	a1 Çeçen kızı	R.	Saz Sadık Güvendi
		a2 Cenkeme	R.	Saz Hasan Güvendi
		a3 Nesimi Hası	R.	Saz " "
		b1 Halevi	R.	Saz Salih, Hasan, Sadık
		b2 Gelin Üzerine	R.	Saz Salih Çağlar
		b3 Esen Yel	R.	Saz " "
	1150	a1 Neni neni	R.	Saz Salih Çağlar
		a2 Koyun	R.	Saz " "
		a3 Oğlan gider oduna	R.	Saz " "
		b1 Keklik	R.	Saz " "
		b2 Ezgü	R.	Saz Hasan Güvendi

³⁰ *Nar nar nazlı yar* başlıklı eserin kaynak kişisi ilgili derleme fişinde Osman Öztürk olarak görülmektedir. Burada ismin bir alt satıra, Bafra'dan derlenen eserlerden birine kaydırılmış olduğu düşünülmektedir. Tablo 39'daki bilgiler de derleme fişiyle uyumludur.

³¹ İbrahim

³² Sıra No hanesi elle ve kurşun kalemle doldurulmuş; diğerleri daktilo ile yazılmıştır.

		b3	Arpa Biçtim	R.	Saz	Salih Çağlar
	1151	a1	Çatalçam	R.	Saz	Sadık Güvendi, Hasan, Salih
450		a2	Uzun hava	R.	Saz	Hasan Güvendi
		a3 ³³	Amasyalı	V.	Saz	Arif Cevik
		b1	Hüsnü Çavuş	R.	Saz	Salih Çağlar
		b2	Şöyle Metheyleyim	R.	Saz	Hasan Güvendi
	1152	a1	Muammanın çözeneği	R.	Saz	" "
		a2	Beni bir Dost yareledi	R.	Saz	Salih Çağlar
		a3	Yamur Duası	V.		Dursun Yıldırım
		b1	Nenni	V.		Hasan yelmaz
		b2	Harman Yeri Yaş yeri	V.		Dursun yıldırım
		b3	Bugün günlerde	V.		Sefer aydoğdu
		b4	Nar nar nazlı yar	V.		Osman Öztürk
460	1153	a1	Sarı kız	E.	D. Z.	İbrahim Dağıdelen, Haşim, Yusuf
		a2	Dik Horon	E.	D. Z.	" " " "
		a3	Atlama	E.	D. Z.	" " " "
		a4	Endikpunar dereleri	V.		Ahmet Demir
		b1	Cigos	E.	D. Z.	İbrahim Dağıdelen, Haşim, Yusuf
		b2	Cer Türküsü	E.	Kaval	Halil Özkan
		b3	Alaçam Halayı	E.	Kaval	Fikri Kurt

Tablo 39 ve 40'da listelenen eserlerden 1147 b1, b2, b3, b4 ve 1148 a1 Vezirköprü'de; 1153 a1, a2, a3 ve b1 ise Bafra'da derlenmiş eserlerdir. Tabloda koyu zemin üzerinde gösterilen bu eserler bizlere; derleme gezilerinde aynı plakların farklı il/ilçelerde kullanılmış olduğunu göstermektedir.

Tablo 41. Derleme fişleriyle listeler arasında eser ve kaynak kişi isimlerinde gözlenen farklılıklar

Derleme Fişinde	El yazısıyla yazılmış demirbaş defterinde	Daktilo edilmiş demirbaş klasöründe
<i>Bir mektip yazayım</i>	<i>Bir mektup yazayım</i>	<i>Bir mektip yazayım</i>
<i>Alim gitme</i>	<i>Ali'm gitme</i>	<i>Alim gitme</i>
<i>Kürt bayramı</i>	<i>Kürd bayramı</i>	<i>Kürt bayramı</i>
<i>Ha Leyli</i>	<i>Halevli</i>	<i>Halevi</i>
<i>Nenni nenni</i>	<i>Nenni nenni</i>	<i>Neni neni</i>
<i>Ezgü (Halis Ezgü)</i>	<i>Ezgü</i>	<i>Ezgü</i>
<i>Arpa biçdim</i>	<i>Arpa biçtim</i>	<i>Arpa Biçtim</i>
<i>Çatalçam</i>	<i>Çatal Çam</i>	<i>Çatalçam</i>
<i>Şöyle Medheyleyim</i>	-	<i>Şöyle Metheyleyim</i>
<i>Amasyalı-Zileli</i>	<i>Amasya'lı</i>	<i>Amasyalı</i>
<i>Çıh Çıh Boru</i>	-	-
<i>Yağmur</i>	-	-

³³ a3 ve b1 aynı satıra üst üste yazılmıştır

<i>Leylek</i>	-	-
<i>Bugün günlerde</i>	<i>Bugün günler de</i>	<i>Bugün günlerde</i>
<i>Endikpunar dereleri</i>	<i>Endik pınar dereleri</i>	<i>Endikpunar dereleri</i>
<i>Çertürküsü Dillikaval</i>	<i>Cer türküsü</i>	<i>Cer türküsü</i>

5. SONUÇ

HÜADK Folklor Arşiv’inde yapılan çalışma sonucunda, 1943 yılında Samsun’un Ladik ilçesinde gerçekleştirilmiş olan derleme gezisine ilişkin 30 adet derleme fişinin bulunduğu saptanmış, söz konusu fişlerde toplam 35 esere ait derleme bilgisine rastlanmıştır. Fişlerdeki bilgilere göre, bütün eserlerin Ladik’te derlendiği ancak bölgede bulunan enstitüdeki³⁴ öğrenciler ve bir eğitmenin de kaynak kişi olarak yer almasından ötürü kayıt altına alınan eserleri çalan veya söyleyen kaynak kişilerin sadece Ladik’ten olmadığı anlaşılmıştır. 13 kaynak kişiden yalnız 3’ü Ladik’in Gevekise Köyü’ndendir. Bu üç kaynak kişiden toplam 22 eser derlenmiştir. Ladik’te derlenen diğer eserlerin 2’si Amasya Gümüşhacıköylü; 1’i Merzifon’lu³⁵; 5’i Tokat’lı³⁶ kaynak kişilerden derlenmiştir. Kendisinden bir eser derlenen Yunus Acara’nın ise yaşı dışında bir bilgi bulunmamaktadır.

Eserlerin genellikle kaynak kişiler tarafından *eskiden, eskilerden, büyüklerden, küçükken, köyde* öğrenildiği belirtilmiş; iki eserde öğrenilen kişi ismi olarak *usta saz çalan Yusuf* ve *Aşık Hıdır* isimleri yazılmış; 1 eser için “*Eskiden köyde eşitmiş (Sözüm ona elekçilerden)*” ifadesi not edilmiş; Salih Çağlar’dan derlenen *Gelin üzerine* eserinin ise kaynak kişiye ait olduğu ifade edilmiştir. 8 eserde ise yer ve zaman bilgisi boş bırakılmıştır.

Derleme fişlerinde aktarılan bilgilere göre kaynak kişilerin yaşları, meslekleri ve kaç esere kaynaklık ettikleri, Tablo 32’de topluca gösterilmektedir.

³⁴ Akpınar Köy Enstitüsü olduğu düşünülmektedir.

³⁵ O yıllarda Merzifon Amasya’ya bağlıdır.

³⁶ Memleketi Tokat olan kaynak kişilerin üçü Niksarlıdır. Kaynak kişilerden Fikri Kurt’un memleketi belirtilmemiş ama eseri öğrendiği yer olarak Niksar yazıldığı için bu bölgenin kaynak kişileri arasında sayılmıştır. Biri ise Reşadiyelidir.

Tablo 32. Kaynak kişiler, yaşları, meslekleri ve bu kişilerden derlenen eser sayısı

Ad Soyadı	Yaş	Meslek	Söylediği/Çaldığı Eser Sayısı
Ahmet Ermisket	17	Enstitüde Talebe	1
Hasan Güvendi	51	Rençber	11
Sadık Güvendi	36	Rençber	5
Salih Çağlar	34	Rençber	12
Arif Çevik	17	Enstitüde Talebe	1
Hasan Yılmaz	15	Enstitüde Talebe	2
Dursun Yıldırım	19	Enstitüde Talebe	4
Yunus Acara	16	-	1
Osman Öztürk	16	Enstitüde Talebe	1
Ahmet Demir	30	Enstitüde Eğitimci	1
Halil Özkan	18	Enstitüde Talebe	1
Sefer Aydoğdu	17	Enstitüde Talebe	1
Fikri Kurt	-	-	1

Kayıt altına alınan eserlerin çoğunluğunun memleketleri Ladik Gevekise köyü olan üç *rençber*den; geri kalan eserlerin ise civar illerden gelen *enstitü talebeleri* ve bir enstitü eğitimciden derlendiği görülmektedir.

Derleme fişlerinde yer alan 35 eserin yalnız 2 tanesi çalgısal eserdir. Sözlü eserlere ait derleme fişlerinde eser sözlerinin genellikle duyulduğu şekilde yazılmış olduğu görülmekte ve bu duruma bağlı olarak bazı eser sözlerinin “*anlaşılmadığı için*” eksik yazıldığı, bazı eser sözlerinin yazımında ise hatalar bulunduğu saptanmaktadır. Ayrıca, söz yazımında özellikle yerel söyleyiş tarzının kâğıda yansıtılmasına gayret edilmiş olduğu dikkat çekmektedir. Eser sözlerinin yazımında yerel söyleyiş biçimlerinin korunmasına bağlı olarak, derleme fişleri ile diğer listeler arasında bazı küçük yazım farklılıklarının ortaya çıktığı da görülmektedir.

Sözlü eserlere genellikle saz ile *refakat* edilmiştir. Tokat Niksar yöresine ait iki çalgısal eserin ise *kaval* ile icra edilmiş olduğu belirtilmektedir.

Samsun dosyası özelinde fişlerin Arşiv’deki sıra numaraları yeri tamamen boş bırakılmıştır.

3.34 *Certürküsi Dillikaval* ve 3.55. *Alaçam halayı* fişlerinin *Fotoğraf yeri* kısmında kurşun kalemle 2 sayısı yer almakla birlikte Arşiv’deki fotoğraf dosyalarında bu sayılara karşılık gelebilecek ve/veya bu klasörde bilgileri bulunan kaynak kişilerin isimlerinin yazılı olduğu bir fotoğrafa rastlanmamıştır.

Samsun'un Ladik ilçesinde derlenen 35 eserden yalnız 22 tanesi yöreye aittir ve yre eserlerinin tamamı memleketi Gevekise olan kaynak kişilerden derlenmiştir. Kapsamı 1943 Samsun-Ladik derlemeleriyle sınırlı bu çalışma göstermektedir ki, HUADK Folklor Arşiv'inde yapılacak diğer çalışmalarla Samsun-Ladik yöresi müziğine ilişkin doküman sayısı değişiklik gösterebilir. Bu sonuç Arşiv kapsamında derleme yapılan tüm yreler için geçerlidir.

KAYNAKÇA

HADK Folklor Arşivi. "*Samsun / 1943 / Plak No. 1139-1161 / Band No/ [Dosya No] 53*"

HADK Folklor Arşivi. "*F. Arşiv'inin derlediği plaklar No: 3 983-1450*".

HADK Folklor Arşivi. "*Arşiv Derleme Plâkları Kataloğu: şehirlerde ve Arşivde Derlenenler*."